

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum II. Sancto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

TITULUS XXVII. DE SUCCESSIONIBUS AB INTESTATO.

Postquam dictum est de testamento, & alis ultimis voluntatibus, conveniente ordine agitur de ijs heredibus, qui non ex testamento succedunt (quia vel nullum factum fuit, vel non legitime factum *L. ult. familia hercisunda*) sed ab intestato, sive cognationis, sive alio jure.

CAPITVLVM I.

Sed hoc.

PARAPHRASIS.

Episcopi, presbyteri & alij Clerici, quæ per hereditatem, vel alio modo, personæ suæ intuitu acquisiverunt, donare possunt, atque de ijs disponere, sicuti volunt; sin autem prius mortem objerint, quàm disponant, ad Ecclesiam, cui seruiunt, devolvuntur.

SUMMARIUM.

Cui acquirantur bona Clericorum patrimonialia sine hærede decedentium.

Notandum, Si Clericus non habens consanguineos, qui jure sanguinis succedere debeant, absque testamento moriatur, Ecclesia, cui servit, succedit in bonis ejus proprijs, seu patrimonialibus, de quibus testari potuisset. Hic est hujus Capituli communiter receptus intellectus, & consentit *c. 2. causà 12. q. 3. & c. ult. q. 5.*

Sed quid si Clericus clericalibus privilegijs gaudens ita decedat, qui nulli Ecclesiæ servit, seu beneficiarius non est? Resp. quòd bona ejus devolvuntur ad Ecclesiam, in qua degit, distribuenda secundùm providentiam Episcopi in pias causas, uti hic

docet *Abb. in fine c. & inc. sequente argumento ejus textus*, quandoquidem filius etiam secularis ita succedit, si Laicus absque consanguineis moriatur *L. vacantia 4. C. de bonis vacantibus lib. 10. & docui lib. 3. tra. 5. c. 4. 2. 4.*

CAPITULUM II.

Sancto.

PARAPHRASIS.

Quidam servi Laicorum à Dominis dimissi Sacerdotes ordinati fuerunt, de eorum morientium substantia, Laici illi partes sibi vendicarunt tanquam de proprijs mancipijs. Id in hoc *c.* prohibetur, ne fiat, cum enim servi eo modo dimissi liberi facti sint, ad suscipiendum Ordinem, & divinum celebrandum officium, nihil ab ijs præter divinum officium exigi debet; peculium autem horum Sacerdotum de cedentiū dividatur in 4. partes, quarum una Episcopo, altera Ecclesiæ tercia pauperibus, & quarta parentibus assignetur; si parentes non idonei sive incapaces sint (videlicet hæretici) Episcopus eam portionem accipiat, & in usum Ecclesiæ fideliter distribuatur. Quòd si aliquis contra hæc agere præsumperit, excommunicetur.

SUMMARIUM.

Potest quidem Dominus servum manumittens, ut cum licentia suain Sacerdotem ordinetur, retinere sibi spiritualia illius obsequia, ab intestato tamen in temporalibus succedere non potest, neque sibi retinere aliquid.

Uu

Notan-

Notandum. Servi, si prius à Domino manumissi sint, ordinari possunt Sacerdotes, & Dominus in ijs tanquam libertis suis, spiritualia officia retinere potest, id est, sub ea conditione manumittere, ut sibi divina officia celebrent *c. 2. & 6. de servis ordinandis*. Sed ex facultatibus temporalibus non debet sibi aliquid patronus retinere, neque ab intestato succedere, licet alijs libertis, si sine liberis moriantur, patronus succedat. *S. sed nostra Inst. de successione ab intestato*.

Porro quod de divisione bonorum in 4. partes hic dicitur, id hodie locum non habet, sed sicuti *Gl.* notavit, si talis manumissus Clericus consanguineos relinquat, ij succedent ab intestato; alioquin Ecclesia.

CAPITULUM III. Cùm dilectus.

PARAPHRASIS.

Lis erat inter Abbatem de Brussia, & Episcopum Eduen. Ille proposuit coram Papa, quòd Archipresbyter de Alerio se & sua monasterio obtulerit, quædam suo usui simpliciter reservans; eamque oblationem moriens coram Abbate confessus sit: cùm autem Abbas & Monachi ejusdem Archipresbyteri bona ad monasterium deferrent, Episcopus per vim ea, & alias ipsius monasterij res occupavit. Quare earundem rerum restitutionem Abbas petitorio judicio imploravit, sed ex parte Episcopi allegatum fuit, Archipresbyterum mentis impotem fuisse, quando veluti in ultima voluntate donationem, seu oblationem factam confessus est. In causa ista ait *Innocentius*, intellexisse se, satis fuisse probatum, quòd Archipresbyter, in extremis veluti ultimam exprimens voluntatem, se & sua monasterio obtulisse, dixerit. Quare cùm admoneretur, ut testamentum conderet, respondit se non posse, cùm se & sua obtulerit monasterio. Porro tam-

etsi unus tantum testis dixerit se vidisse & præsentem fuisse, quando ille se & sua obtulit; tamen quia alij testes dixerunt se audivisse, ipsum, præsentem Abbatem consententem de oblatione à se facta, illi testes, non ut sufficienter probarent, sed ut vehementer adminicularent attentionem Abbatis plurimum adhibebant; sed quia Episcopus obtulit se probandum, quòd Archipresbyter, cùm in extremis positus esset, phtreneticus esset, & idem confessio ejus non valeret, idem sub hac forma causæ hujus cognitionem Papa delegat Episcopo Muniti, quòd si Episcopus Aduentensis non probaverit, Archipresbyterum eo tempore, quo veluti ultimam voluntatem declaravit, mentis impotem fuisse, perpetuum ei silentium imponatur, & restitutum cogatur monasterio, quæcumque in bonis Archipresbyteri, & monasterij occupavit. Sin autem legitime probaverit mentis alienationem, tunc ad faciendam ipsi nomine Ecclesiæ parochialis (cujus administrationem Archipresbyter gesserat) ad bonorum, quæ ejusdem Archipresbyteri erant, restitutionem, monasterium condemnatur, eò quòd Archipresbyter ab intestato decellerat: proinde monasterio super impunitate Episcopi silentium imponatur.

SUMMARIUM.

1. Qui se & sua donat monasterio, an eo ut profiteatur, sed in ordine tantum oblatorum maneat, potest retinere aliquid.
2. Testes quomodo probent?
3. Quid probet propria confessio in infirmo; aut ultima voluntate facta, & declarata?

Notandum primum. Sunt aliqui & oblati sua monasterio offerentes, qui pro oblationem tamen non edunt, uti videre est in *Ut privilegia 24. de privilegijs, & Clemens 1. in fine de decimis*. Interdum etiam quæ-